

KMETOVALEC

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena listu za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravnništvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 21.

V Ljubljani, 15. novembra 1928.

Leto XLV.

VSEBINA: Udnina za l. 1929. — Kmetijske in gospodinjstvo-nadaljevalne šole. — Danske kmetije in naše kmetije. — Kmet, ogibaj se dolgov! — Ne streljajte mačk! — Jubilejna kmetijska razstava. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Dopisi. — Književnost. — Uradne vesti. — Inserati.

Udnina za leto 1929.

Udnina za leto 1929, znaša kakor doslej

letnih 20 dinarjev.

Od te udnine si smejo pridržati za vsakega uda po 5 Din samo tiste podružnice, ki same pobirajo udnino in ki imajo najmanj 20 udov.

Vsak dosedanji in nanovo priglasi ud naj plača pri kmetijski podružnici svojega okoliša označeno udnino najkasneje

do 15. decembra t. l.

Nabiralne pole za udnino dobe vse podružnice s pozivom, da nabirajo udnino in jo pošljejo z imenikom skupaj najkasneje

do novega leta,

da stem ne zadržujejo razpošiljanje 1. štev. „Kmetovalca“ v prihodnjem letu.

Od udnine, izterjane po glavnem odboru po § 11. družb. pravil, kakortudi od udnine, plačane naravnost pri družbi, nimajo podružnice nobene pravice do kakega prispevka. Tudi one podružnice, ki nimajo vsaj 20 članov, morajo družbi nakazati celo udnino po 20 Din.

Kmetijska družba prosi vsa načelnštva, da se bodo pravočasno pobrigala za nabiranje in nakazilo udnine.

Kmetijska družba za Slovenijo.

Kmetijske in gospodinjstvo-nadaljevalne šole.

Naša Kmetijska družba, nositeljica in prva učiteljica kmetijske prosvete med Slovenci, je že večkrat naglašala potrebo razširitve kmetijskega pouka med vso odraslo kmečko mladino, dajala je pobude, svetovala, klicala naše kmetovalce na plan in reči moramo s priznanjem, da ne brez uspeha.

Po njeni zaslugi se je ustanovilo po vsej Sloveniji že dokaj kmetijsko-nadaljevalnih šol, ki so po načrtih kmetijskega svet. V. Rohrmanna lepo delovale. Le z eno veliko težavo so se imele boriti: vzdržavati so se morale same. Vsled tega se niso tako razširile, kakor bi bile zaslužile. Sedaj sta jim oba oblastna odbora segla krepko pod pazduho; izobraziti sta dala veliko število učiteljev in učiteljic ter zastavila vso resno voljo, da se polagoma ustanove kmetijsko-nadaljevalne šole in gospodinjstvi tečaji v sleherni vasi, kjer obstoji osnovna šola.

Kmetijsko-nadaljevalna šola ni strokovna in je tudi ne more nadomestiti. Vzbuditi pa hoče v kmetijski mladeži ljubezen do rodne grude, domače hiše, kmetijskega dela in vcepiti voljo do gospodarskega napredka. Zabraniti hoče beg z dežele, naučiti ceniti kmetijsko delo, vzljubiti našo kmetijsko hišo, ohraniti njen narodni značaj, kazati pa ji tudi vire in pota do kmetijskega blagostanja.

Naši kmetijski strokovnjaki bodo našli za svoje delo zrahljano, pripravljeno njivo, ki bo željno srkala blagodatni kmetijske strokovne vede.

Pravijo, da smo mi Čehi Jugoslavije, da ji Slovenci prednačimo v izobrazbi in napredku. Posnemajmo pa tudi v tem naše učitelje Čeha, da bomo zasnovali veliko takih šol in s tem povzdignili naš narod tudi gospodarsko. Naša kmetijska razstava je privabila velike množice našega kmetijskega naroda, ki je prišel gledat sebe v svojem zrcalu. Kakšno zadoščenje je bilo to za Kmetijsko družbo in njeno delovanje! Ustvariti pa moramo zarod, ki bo to

našo ustanovo povzdignil visoko med prve evropske narode.

Dragi kmetovalec, podpiraj te šole, bodi jim prijatelj in sotrudnik, pomagaj jih ustanavljati. Gotovo je tudi na vaši šoli učitelj, ki je dovršil kmetijski tečaj, bodisi sedaj ali kdaj prej in je zmožen voditi tako šolo.

Kmetijske podružnice pa naj bodo matice, kjer se bo ta misel razplela, našla svoje zagovornike in ustanovnike. Načelniki in vsi delovni člani kmetijskih podružnic, stavite vprašanje ustanovitve kmetijsko-nadaljevalne šole na dnevni red odborove seje. Na Vas je ležeče, ako se Vas bo narod spominjal s hvaležnostjo ali pa obsojal, da ste zamudili ugodni trenutek. Ne daj Bog, da bi si morali kdaj kaj takega očitati!

Jos. Gosak.

Danske kmetije in naše kmetije.

Danska dežela velja danes kot višek kmetijskega napredka. Radi jo postavljajo za zgled našemu kmetijstvu. Kakor je resnica, da je v tej deželi kmetijstvo na visoki stopnji, vendar bi bilo zmotno, pričakovati, da bi se dalo naše kmetijstvo sčasoma tudi tako urediti in dvigniti. Naravne in gospodarske, pa tudi družabne in kulturne razmere pri nas in na Danskem so povsem različne. Mnogo se lahko od Dancev učimo, ali bistvenih pogojev ondotnega kmetijstva ne moremo pri nas ustvariti in zato tudi ne tega doseči, s čemer se danes ponašajo Danci.

Da bodo cenjeni čitatelji vsaj nekoliko spoznali vzroke ondotne blagostojnosti, hočem v kratkem podati sledečo malo sliko o tej deželi.

Danska je obmorska dežela, ki leži od nas visoko proti severu, višje kakor Nemčija, in ki ima navzlic temu bolj milo podnebje kakor je naše. Danska ne pozna tako ostrih zim kakor so naše, pa tudi tako vročega poletja ne, kakor ga imamo pri nas. Letno vreme je bolj umerjeno, zmerno in vlažno. V poletnem času je toliko rose, da so tla mokra kakor od dežja. Toče in suše sploh ne poznajo. V tem podnebju uspevajo žita in trave in dajejo bogate pridelke. Za živinorejo so ti kraji kakor ustvarjeni. Nizke ravnine in gričaste lege pokrivajo ondotna tla. Kamnitih leg in kraškega sveta ne poznajo na svojih njivah in travnikih.

Povsem drugačne so pa tudi posestne razmere. Tam ni toliko in takega maloposestva kakor pri nas, pa tudi ne tako razkosanih kmetij ozir. zemljišč kakor pri nas. Tam imajo skupne (zložene) kmetije s samostoječimi domačijami, pri nas pa narobe, skupne vasi (domačije) in raztrošena zemljišča. Malega posestva do 5 ha je tam komaj 5%. Na 100 posestnikov pride komaj 5 kmetov s tako malim posestvom. Pri nas je pa tako malih posestnikov 56%, torej več kot **desetkrat** toliko. Na danskem prevladujejo torej srednji in veliki posestniki s svojimi lepo zaokroženimi kmetijami. Tega dobrotostnega posestva je tam povprečno toliko kakor je pri nas malega posestva, namreč 56%, dočim ga imamo v tem obsegu pri nas komaj polovico ali 28%.

Dve tretjini zemlje je obdelane za žito in korenstvo, ena tretjina pa za travnike, pašnike in delišča. Ko-uze, fižola in strniščnih sadežev ne pridelujejo. Pridelki z njiv in travnikov so bogati.

Povsod je cvetoča živinoreja doma z visoko razvitim mlekarstvom. Razen z govedorejo (v glavnem z rejo molznih krav) se bavijo tudi s prasičerejo, rejo ovac, rejo konj in s perutninarstvom.

In kar je glavno: vsi ti pridelki se **lahko in gladko prodajo**. Saj se jim naravnost iz rok trgajo. Že glede količine in kakovosti je velika razlika med našimi in danskimi pridelki, kaj šele glede **lahke oddaje in ugodnega vnovčevanja**.

V tem tiči glavni vzrok uspešnega napredka in najvažnejši temelj ondotnega blagostanja, ki ga pri nas še v splošnem pogrešamo. Kako težko se oddajajo zlasti naši manj uspeli pridelki in kako malo se je na to stran storilo po naših krajih! Ni nič čudnega, če smo tako zaostali in če ne moremo danes nikamor prav naprej. Pomisliti moramo, da imajo Danci pred nami poleg naravno ugodnih pogojev tudi jako razvito trgovstvo, ki močno posega v ondotno gospodarstvo, in da imajo vzorno urejeno kmetijsko zadružništvo, in da so vsi tržni odnosi veliki ugodnejši za odjem in ugodno razpečevanje kmetijskih proizvodov. Vse, kar dežela prideluje, se lahko in gladko proda, deloma doma, deloma v prekomorskih mestih in kolonijah. Kar pa potrebuje, vse to priskrbuje dobro vpeljana trgovina. Cela mreža železnic in prekomorskih zvez skrbi za to, doma pa dobro urejene in spretno vojene gospodarske zadrage.

Taka je v kratkem slika te blagostojne dežele!

Mi pa teh naravnih pogojev, ki jih imamo, ne moremo izpremeniti in zato tudi ne moremo doseči takih uspehov, kakor so jih dosegli Danci. Ali, kar lahko storimo, je to, da se lotimo **zadružnim potom skupnega izboljševanja** našega kmetijstva, v prvi vrsti glede na povzdigo lažje oddaje in boljšega vnovčevanja in da skrbimo za **boljšo izobrazbo kmetijskega stanu**, ki je temeljna podlaga za uspešnejši napredek.

R.

Kmet, ogibaj se dolgov!

Kdor res ljubi kmetijski stan, mora težkim srcem gledati na žalosten pojav po vojni, da se kmetije zopet tako zadolžujejo. Veliko je temu kriva vojna, ker so mnogi videli, kako lahko so se plačevali po vojni dolgovi, narejeni pred vojno. Marsikdo pa ne premisli, da je danes položaj ravno obraten.

Prej smo imeli tudi stotake in tudi tisočake dolga, a med vojno — ko je vrednost denarja padla — je bilo te številke lahko plačati in poravnati, danes pa dolg, ki ga narediš, ne znese samo sto ali tisoč, ampak so žal stotisoči v primeri s prejšnjo vrednostjo, ako ne še več.

Na kakšen način se bo ta dolg poravnal, malokdo resno premisli; če bi dobro premislil, bi ga najbrže ne napravil. So pa ljudje, ki tudi na to mislijo in ki brez skrajne sile dolga tudi ne delajo.

Če si na tem, da narediš dolg, premisli dobro, ali ti bo ta dolg res tudi v korist. Ne pozabi, da je tisti dan, ko si posojilo dobil, v tebi nekaj oživelo, kar ne miruje, ko spiš in bediš, ampak te žre in neprestano najeda. Pregovor pravi o dolgu: „Naredi me in delal se bom sam.“ Ne spusti tega pregovora nikdar izpred oči, da ti ne bo mala nepremišljenost kriva pozneje gospodarske propasti.

Poznam ljudi, ki so naredili dolg, da so šli s tem denarjem na gostijo ali veselico. Rad bi vedel, kako mislijo taki ljudje dolg poravnati. Ali ni tak lahkomišeln dolg največja neumnost?

Zgodi se n. pr., da je zemlja naprodaj, ti jo potrebuješ in te mika, da bi jo kupil. Računaj najprej, koliko lahko pridelaš in koliko bo stroškov in ali bo vsaj približno toliko donosa, da se bodo lahko plačevale obresti. Potem šele misli na dolg, če si prej vse dobro preračunal in preudaril.

Res je, da je dolg včasih upravičen, če te na pr. zadene nesreča, kateri je kmetijski stan najbolj izpostavljen. Mnogokrat pa ni kriva nesreča, temveč prevelika ljubezen do samega sebe. Kmetova dlan je trda in tako trd je tudi njegov obstoj in tem slabši je, če je obremenjen z dolgovi.

Eno pa nam naše trdo življenje odtehta, in to je samostojnost, ki jo bomo pa le tedaj uživali v polni meri, če se kolikor mogoče varujemo dolgov. Zato, kmetje, imejmo strah pred dolgovi! **Bošnjak.**

Ne streljajte mačk!

In sicer zakaj? Na eni strani zaradi poljskih miši, ki jih je vedno več po naših poljih, po drugi strani pa zaradi voluharjev. V mnogih okrajih se je voluhar razpasel v tolikšni meri, da je sadjarstvo tamkaj skoraj onemogočeno. Trdi se lahko, da uničita pri nas voluhar in zajec gotovo preko polovico posajenega sadnega drevja.

Kaj vse ne počnejo naši sadjarji, da bi prišli končno tem požrešnim voluharjem v okom? Nastavljajo jim razne pasti najrazličnejših sistemov, zastrupljeno žito (Zelio) ali pa zastrupljeno korenje, uporabljajo posebne samostrelnice, Srgo - patrone, Löfflerjeve bacile itd., ali vse to zatiranje povečini ne izda mnogo. Voluharjev je vključ temu čim dalje več.

Marsikateri sadjar ima sicer uspehe s tem ali onim zatiralnim sredstvom, ali kaj, ko delajo to samo posamezniki. Sosedje ga opazujejo in ogledujejo križem rok, kaj dotičnik počne in kvečjemu, da se mu

še smejejo. Da, če bi v tem pogledu složno nastopili vsi sadjarji po gotovem načrtu, bi brezdvomno dosegli vidne uspehe pri pokončevanju tega nevarnega škodljivca. Pri nas pa je težko dobiti ljudi za skupno stvar in za složno delo.

Ne preostaja nam torej drugega, kakor zateči se in iskati pomoči pri naravnih zatiralcih miši in voluharjev. To so predvsem dobre mačke, psi, dalje podlasice in sove. Te koristne živali je torej v prvi vrsti gojiti in ščititi, ker nam vedno pomagajo pri tem težavnem boju. Niso vse mačke dobre, pa tudi vsi psi ne. Prepričal sem se, da so bele in šekaste mačke veliko boljše za lovljenje poljskih miši in voluharjev, nego črne in rumene. Opazoval sem to ob prevratu na Grmu v šolski drevesnici. Miši in voluharji so se takrat v drevesnici tako razpasli, da so dobesedno ogrožali njen obstoj. Na nasvet takratnega sadjarja smo si nabavili štiri bele mačke. Po preteku pol leta smo imeli že mir pred temi glodalci. Naj eden samo opazuje, pa bo videl, kako pridne so te mačke in kako si prizadevajo pri lovljenju, zlasti kadar imajo mlade. Potem jih gotovo ne bo streljal.

Pa tudi vsak pes ni dober za to delo. Najbolj vneto lovijo miši in voluharje takozv. foksterrierji in njih križanci. Treba jim je le malo pomagati, ko zasledijo pravi rov. Poznam takega psa, in sicer kmečkega križanca, ki je ujel en dan preko 80 voluharjev. So pa tudi psi, ki rijejo povsod v vsako luknjo, a ne najdejo nič.

Sicer velja za bivšo Kranjsko dež. zakon od 19. maja l. 1889., katerega bo na vsak način treba čimprej modernizirati, da bo odgovarjal današnjim razmeram. Zakon o tem nič ne predpisuje, kako daleč od hiše se sme streljati domače mačke. Vendar se splošno v pravnih krogih smatra, da se ne smejo domače mačke streljati; izjema velja seveda za zanemarljive, podivjane mačke po gozdu. Brez podlage je tudi strah nekaterih ljudi, da bi jim mačke potem vse ptiče požrle.

Miši in voluharji ogrožajo naše sadjarstvo, zato ne streljajte mačk, ker so nam tako zelo koristne.

F. Kafol.

Jubilejna kmetijska razstava.

Razstava kmetijskih strojev.

Ves paviljon F, ki stoji na levo od češkoslovaškega paviljona, je zavzela razstava kmetijskih strojev. Le majhen del je bil namenjen družbeni razstavi umetnih gnojil, semen, močnih krmil in drugih gospodarskih potrebščin, modre galice, žvepla itd. Slavnosti primerno je bil paviljon okrašen z zelenjem in zastavicami. Sredi je pa blestel napis v zlatih črkah: Kmetijska družba 1767—1927.

Glavni del strojev je razstavila **Kmetijska družba**. Pri vходу na desno je bilo razstavljenega nekaj starinskega orodja, kakor so ga rabili naši predniki. Omeniti je zlasti star lesen plug in starokopitno travniško brano, sestave Althanove z lesenimi ploščami trikotne oblike. Oboje je razstavil Anton Cvenkelj iz Ljubnega.

Družba je razstavila raznovrstne stroje za poljedelstvo, travništvo, živinorejo, mlekarstvo, sadjarstvo in vinarstvo, in sicer za ročno, vprežno in motorno delo (pod. 66.). Bili so to plugi, brane, kultivatorji, osipalniki, sejalni stroji, mlatilnice, trijerji, robkalnice za koruzo, sadni in grozdni mlinci, stiskalnice, mlekarški stroji itd.

Ostali del paviljona je zavzela **trvdka Franc Stupica** v Ljubljani, ki je razstavila mlatilnice, čistilnice za žito, trijerje, slamoreznice, brzoparilnike, pluge in razno drugo orodje.

Zunaj pred paviljonom so razstavile razne gospodarske stroje, zlasti mlatilnice in motorje in druge stroje sledeče trvdke: I. Ježek, tvornice strojev v Mariboru, Iv. Kremžar, tvornica za mlatilnice v Št. Vidu pri Ljubljani in Brača Parik v Šiški.

Komisija je priznala vsem razstavljalcem zlate kolajne.

Razstava sira in masla.

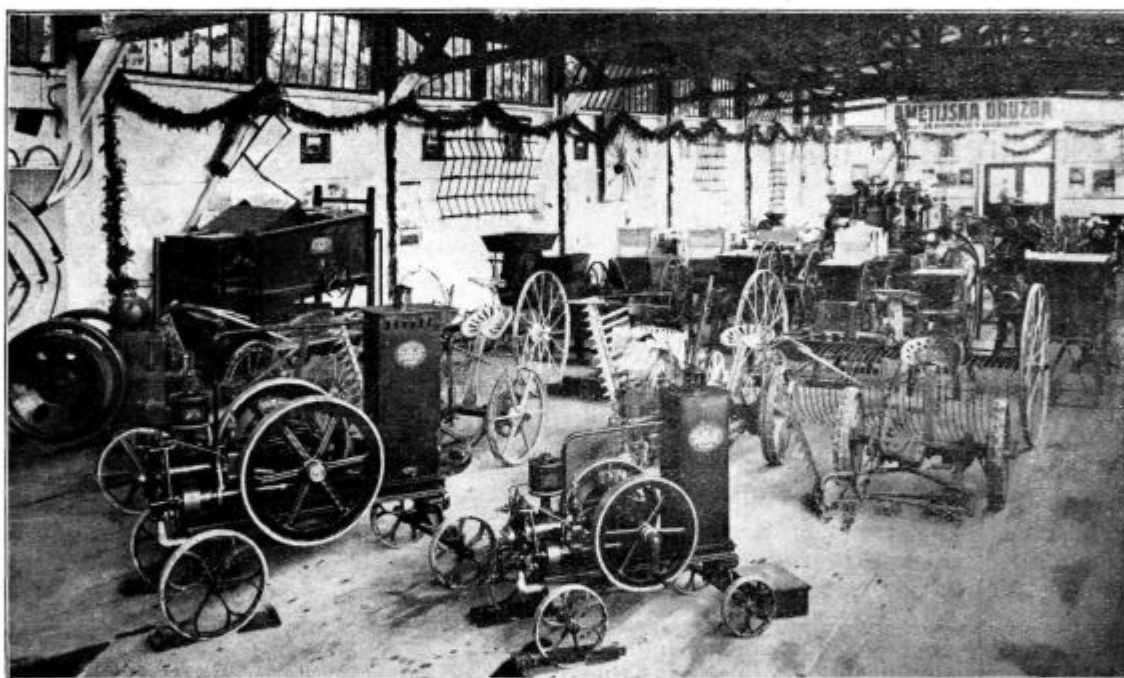
Na mlekarско razstavo je poslalo sir in maslo 36 mlekarških zadrug in privatnih mlekarških podjetij. Izmed teh je razstavilo 19 tvrdk domači emendolski sir, 5 tvrdk trapista in 12 tvrdk surovo čajno maslo.

Ocenjevalna komisija je sestojala iz gg.: predsednik Alfonz Mencinger, upravitelj Osrednje bohinjske sirarske zadruge v Bohinjski Bistrici, ter člani: inž. Vinko Šabec, ravnatelj oblastne mlekarške šole v Škofji Loki, inž. Podgornik, ravnatelj oblastne kmetijske šole na Grmu, Andrej Šarabon, veletržec in Anton Verbič, trgovec, oba iz Ljubljane.

Sir emendolskega tipa se je ocenjevalo sledeče: hlebi sira so bili označeni z zaporednimi številkami brez označbe tvrdke. Ocenitev se je vršila na ta na-

Pri ocenjevanju **trapista** se je postopalo na enak način. Priznanje zanj je dobila oblastna kmetijska šola na Grmu, oblastno posestvo v Mali Loki in Mlekarna v Ptuj.

Ocenjevanje **surovega masla** se je vršilo na sledeči način: Od vsake tvrdke se je vzelo po 1 kg masla ter ga postavilo v enake kozarce, označene s številkami. Merilo za ocenjevanje surovega masla je bilo: 1. za okus in aroma 12 točk, 2. izdelava 4 točke, 3. mazavost 2 točki in 4. barva ter zunanja oblika 2 točki. Za zlato kolajno je bilo treba 19 točk, za srebrno 16, za bronasto 14 in za priznanje 12 točk. Pri ocenitvi so bile odlikovane z **zlato kolajno** Osrednje mlekarne v Ljubljani za čajno maslo, 1½ meseca staro. **S srebrno kolajno:** Mlekarska zadruga v Novi vasi pri Rakeku. **Z bronasto kolajno:** Oblastno posestvo v Mali Loki ter Mlekarska zadruga v

Pod. 66. Razstava kmetijskih strojev.

čin, da se je od vsake tvrdke navrtalo po dva hleba. Ocenjevalo se je 1. zunanost z največ 6 točkami, 2. kakovost testa z največ 6 točkami, 3. aroma in okus z največ 10 točkami in 4. luknjičavost z največ 10 točkami. Skupaj največ dosegljivih točk je bilo 32. Komisija je sklenila, da je treba za zlato kolajno doseči 30 točk, za srebrno 24, za bronasto 19 in za priznanje 16 točk.

Zlate kolajne za sir ni dosegla nobena tvrdka. **Srebrno kolajno** je dobila mlekarška in sirarska zadruga v Logatcu, ki si je priborila prvo mesto. Z **bronastimi kolajnami** so bile odlikovane: Sirarska družba v Češnjici v Bohinju, Osrednje mlekarne v Ljubljani, Mlekarna v Škofji Loki. Sirarska družba v Bitnjah pri Bohinjski Bistrici, Mlekarska zadruga na Vrhniki ter Mlekarska zadruga v Novi vasi pri Rakeku. Priznanje so dosegle: Mlekarska zadruga v Podkorenu, Mlekarska zadruga v Bohinjski Bistrici, Mlekarna v Sodražici, Sirarska zadruga v Hrašah pri Lescah in Mlekarska zadruga v Ribnem pri Bledu.

Št. Gothardu. **Priznanje** so dobile: Mlekarska zadruga na Rovih, sirarska družba Ravne v Bohinju, Franc Penčič, Tešanovci, Prekmurje.

Vsak razstavljalec je dobil ocenjevalno polo, podpisano od komisije, iz katere je razvidna podrobna ocenitev ter število točk, ki jih je dosegel njegov izdelek. Iz imenovanih pol naj vidijo producenti, na kaj morajo polagati večjo pazljivost in katere pomanjkljivosti je odstraniti.

V splošnem je izpadla letošnja mlekarška razstava precej poveljno. Pri siru je bilo opaziti, da so naše mlekarške zadruge napredovale z ozirom na zunanjo obliko. V okusu in luknjičavosti pa je zabeležiti le neznamen napredek napram lanskemu letu. In vendar sta ti dve lastnosti važna činitelja v trgovini s sirom. Velika napaka našega sirarstva je pa v tem, da pošilja na trg premlado, še nedozoreno blago.

Slovensko meslarstvo je v primeri s sirarstvom mnogo bolj napredovalo. Naše čajno maslo se da primerjati z najboljšimi masli tujih držav. Vendar

tudi v tem pogledu manjka enotnosti, ki jo zamore doseči le trdna organizacija.

Mlekarstvo nudi slovenskemu kmetu največ dohodkov, če more mleko primerno podelati in vnovčiti. Današnji trg pa zahteva predvsem dobro blago, ki ga tudi primerno drago plačuje. Prvovrstno blago morejo izdelovati pa samo organizacije, zadruga ali družbe, ki zamorejo svoj obrat tehnično izpopolniti. Obenem se pa da tudi samo potom organizacije primerno vnovčiti dobre izdelke. Med najvažnejše naloge za pospeševanje našega kmetijstva je treba prištevati izpopolnitev naših mlekar-
skih organizacij. L.

Cebelarska razstava.

Čebelarska razstava je pokazala, kako se je čebelarska stroka v Sloveniji razvijala in kakšno je njeno sedanje stanje.

V pojasnilo prve svrhe so bili razstavljeni razni stari panji, začeni z najprvotnejšim „votlim delom“, in potem zaporedoma vsi drugi, ki so jih v pretekli dobi priporočali in nabavljali v večjem številu, ki so pa dandanes že večinoma opuščeni. Isto naj bi pričale originalne končnice starih „kranjčev“, staro orodje, slike starih čebelnjakov, fotografije o prenašanju in prevažanju v pašo in stara čebelarska književnost od Goličnikovega „Janše“ do 10. letnika „Slovenskega čebelarja“.

Sedanje stanje so kazala novodobna literatura in moderna čebelna bivališča, v prvi vrsti A. Ž. panji, pa tudi drugi panji, ki si pa manj srečno utirajo pot v naše dežele.

V tem oddelku so bile tudi slike novodobnih čebelnjakov, čepna panjev, ponazoritev, kako in s kakšnim orodjem in stroji se sedaj pridelava vosek in pridelava čist med in razstava medonosnih rastlin.

Zanimive so bile reklamne brošure v mnogih evropskih in azijskih jezikih, nadalje zemljevidi in predmeti, ki igrajo važno vlogo pri eksportu kranjske čebele.

Preteklo in sedanjo dobo drugo poleg druge so predočevale tabele o številu članov, podružnic opazovalnih postaj Slov. čebelarskega društva, o čebelarskih letinah in drugo.

Najvažnejši in največji del prostora pa je zavzela razstava medu in voska in sem spadajoče medeno pecivo in medica. Skoraj ves med je bil čist in zrel in vosek brez napak.

Vse blago je ocenila komisija, obstoječa iz gg. Jos. Verbiča, A. Bukovca in Janko Babnika. Priso-
dile so se sledeče odlike:

1. **Zlato kolajno za med, vosek in čebelarske potrebščine** je dobil Jan Strgar iz Bitenji.

2. **Srebrno kolajno za med:** Henrik Petercel, Bukov žlak; Josip Okorn, Škofja Loka; Fr. Donat Jug, Brezje; Ivan Šmajdek, Št. Vid nad Ljubljano; Janko Babnik, Rožna dolina; Franc Brinšek, Zamo-
stec; Ivan Mrak, Vič.

3. **Bronasto kolajno:** a) **za med in vosek:** Jakob Bratuša, Obreč; Anton Herle, Solčava; b) **za med:** Ivan Elzner, Ljubljana; Ivan Kočevar, Valpča vas; Franc Ručigaj, Dobeno; Josip Strnad, Cesta, Vi-
dem-Dobrepolje.

4. **Priznanje:** a) **za med in vosek:** Franc Vrešnik, Mežica; b) **za med:** Karol Zajc, Ra-
kitna; Al. Intihar, Krka; Franc Golob, Mežica; An-
ton Peterca, Zadvor; Ivan dr. Modic, Ljubljana; Ivana Soršak, Sp. Poljskava; Jos. Vales, Novo me-
sto; Tomaž Bambič, Račna vas; Janez Meglen, Po-
tiskavec; Rudolf Ahac, Trbovlje; c) **za medene iz-
delke:** Mara Okorn, Škofja Loka; č) **za starinsko
orodje:** Valentin Noč, Škofja Loka; M. Ambrožič,
Moštrana; d) **za lepo izdelane panje:** Franc Kancler,
Hajdina; e) **za slike čebelnjakov:** Čebelarski po-
družnici v Ljubljani in Ljutomeru; f) **za načrte če-
belnjakov:** I. Vilfan, Žabnica.

Razstave se je udeležilo 63 čebelarjev. Razstav-
ljeni med in vosek se je razen malega ostanka, ki
je bil v neprimernih posodah, prodal. Izkupiček se
je brez odbitkov izplačal razstavljalcem.

Jos. Verbič.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja
družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim
imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah)
za stroške.

Vprašanje 66. Ali bodo hmeljske stenice sameodsebe pre-
nehale in kdaj? Ali nastopajo periodično kakor hmeljske uši?
(I. G. v G. P.)

Odgovor: Na Vaše vprašanje dobite odgovor v 11. in 13.
številki „Kmetovalec“, v kolikor je znano življenje te nevarne
škodljivke. Ali in kdaj bodo stenice sameodsebe prenehale, na
to ni mogoče odgovoriti. Verjetno pa je, da bo ta golazen na-
stopala v različni meri, včasih bolj, včasih manj, kakor jo
bomo pač zatirali z različni sredstvi in kakor ji bo vsako-
kratna letina bolj ali manj ugajala. Hmeljska stenica, katere
je več vrst, bo še najprej prenehala, ako ji bomo šli splošno
do živega in ako jo bomo povsod preganjali. Ta stenica je v
nemškem slovstvu znana tudi pod imenom **travnjska stenica**,
kar znači, da se redi in razmnožuje tudi po travniških rastli-
nah in da jo bo že zaradi tega težko popolnoma zatreti. R.

Vprašanje 67. Imam njivo, ki leži kakih 100 m oddaljena
od sosedove domačije in le vmes pelje okrajna cesta. Preko
te ceste hodijo sosedove kokoši na mojo, kjer mi delajo ob-
šutno škodo. Kako naj zabranim, da mi ne bodo delale so-
sedove kokoši škodo na njivi? Ali jih smem pokončati? (A.
K. v S.)

Odgovor: Po bivšem deželnem zakonu za obrambo poli-
ščin, ki je še vedno v veljavi, je kaznivo, če prihajajo domače
živali na tuj svet delati škodo. Lastnik kokoši odgovarja za
škodo, ki jo povzročajo na tujem zemljišču, obenem pa mora
plačati tudi globo, ker ne pazi na svoje živali. Naznanih žu-
panstvu krivca in škodo, da ga bo kaznovalo. Sami pa niste
upravičeni pokončati kokoši. Lahko jih pa s primerno silo
odganjate. Najbolje je, če od župana zahtevate, da se preeni
škoda, ki so jo napravile živali. K.

Vprašanje 68. Tri moje svinje so pred dvema mesecema
prebolele rdečico, ki so sedaj krčeve in nimajo pravega teka.
Kako je zdraviti po rdečici krčeve svinje, če nimajo teka?
(F. H. v R.)

Odgovor: Vaši prasiči bolehalo na posledicah oslabelosti
srca, kar se pri rdečici večkrat pojavlja, posebno ako niso
bili prasiči pri obolenju takoj zdravilno cepljeni. Takí prasiči

se navadno zelo težko opomorejo in se tudi zelo slabo rede; tudi zdravljenje je skoraj popolnoma brezuspešno, zato bi bilo najprimerneje, da se taki prasiči čimprej zakoljejo. — Svetujemo Vam pa, da pustite v bodoče svoje prasiče pravočasno po živinozdravniku zaščitno cepiti, ko so še zdravi, da se s tem obvarujete pred obolenjem svinjske rdečice. **Vet. F. P.**

Vprašanje 69. Imam travniško parcelo, preko katere imata dva soseda pravico hoje na svoje travnike in gozde. Pred približno 17. leti so v bližini odprli premogovnik in tedaj so pričeli hoditi delavci čez moj travnik, tedaj še očetovo last. Danes hodi čezenj vsak dan več nego 20 delavcev, ki mi posebno ob deževnem vremenu, gredoč trije in štirje vstric, povzročajo veliko škodo na travniku. Ograjajo, ki sem jo postavil, so razmetali, opominom se rogajo. Steza ni začrtana v mapi. **Ali morem zabraniti delavcem hojo po mojem travniku?** (A. B. v T.)

Odgovor: Predvsem postavite eno ali dve svarilni tabli z napisom: „Hoja po travniku prepovedana.“ To prepoved dajte oklicati tudi po županstvu (občini, v kateri leži dotična parcela, če pa so delavci iz druge občine, še v njihovi občini) s pristavkom, da boste vsakogar, ki bi te prepovedi ne upošteval, sodnijsko prijel. Sosedoma, katerima priznavate pravico hoje, morate seveda obenem sporočiti, da se njiju in njune pravice ta prepoved ne tiče. To jima izjavite pred pričami ali si dajte to obvestitev od njiju potrditi pismeno. Ako bi vkljub tej prepovedi drugi delavci naprej hodili po travniku, jih morate tožiti, in sicer posameznega ali po več ali vse skupaj, toda imenoma, najbolje na priznanje, da jim ne pritiče pravica hoje preko Vašega travnika. Seveda si morate zagotoviti preje dokaze t. j. priče, da so te in te dni hodili čez Vaš travnik. Preden vložite tožbo, pa dajte dotične opominjati po svojem zastopniku, da priznajo, da nimajo pravice hoje po Vašem svetu in da se zavežejo, da ne bodo več hodili, seveda slednje pod globo.

Dr. Sp.

Vprašanje 70. Kaj naj pokladam prasičem za špeh namesto drage koruze? Ali ječmen ali oves in kateri je redilnejši? (J. B. v L.)

Odgovor: V tem primeru kaže pokladati ječmen namesto koruze. Po severnih deželah je sploh ječmen zelo priljubljen za pitanje, ker daje še boljše meso in bolj trd špeh kakor pa koruza. Po svoji sestavi se ječmen ne loči dosti od koruze, ker imata oba enako veliko beljakovine in škroba. Še najbolj se razlikujeta glede tošč, ki jih vsebuje koruza 5 do 6%, ječmen pa povprečno 2%. Tej sestavi in ostalim lastnostim je tudi največ pripisati, da daje ječmen tako trd in jedernat špeh in tako čvrsto in okusno meso. V primeri z ovsem je ječmen za pitanje prasičev redilnejši in prikladnejši, kakor uče izkušnje, dasi je po svoji sestavi — zlasti glede tošč — bolj podoben turščici kakor ječmenu. Je pa ta razlika, da ima vsled svojih plev več vlaknine kakor ječmen.

R.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica v Frankolovem je zborovala 2. septembra t. l. Od 71 udov je bilo 15 navzočih. Iz tajnikovega poročila je povzeti, da je podružnica živahno in vsestransko delovala, prirejala predavanja itd. Napravili so se tudi koraki za povzdigo mlekarstva, četudi za sedaj brez uspeha. Računski zaključek izkazuje 103.218 Din dohodkov in 103.176 Din stroškov. V odbor so bili ponovno izvoljeni: Matevž Esih načelnikom, Jur. Gorenšek namestnikom, Mat. Volave tajnikom, Blaž Goršek, Jož. Čresnik, Henrik Borovnik, Ignac Venko, Jernej Medved in Al. Skoberne odbornikom. Za podružnična delegata sta bila izvoljena Matija Volave in Jur. Gorenšek. Pri slučajnostih se je sklenilo, poslati dva delegata na jubilejno prireditve v Ljubljano.

Kmetijska podružnica v Pištjanju je zborovala 30. septembra t. l. Od 24 udov je bilo 10 navzočih. Računski zaključek izkazuje 12.990 Din dohodkov in ravno toliko stroškov. V novi odbor so bili izvoljeni: Ant. Zakošek načelnikom, Ivan Regvat namestnikom, Jos. Maček, Fr. Jazbec in Mart. Zlander odbornikom. Za podružničnega zastopnika je bil izvoljen Anton Zakošek. Pri slučajnostih se je izrazila želja, naj bi bila družbena galica cenejša, kakor pri trgovcih.

Kmetijska podružnica v Zagorju ob Savi je zborovala 14. oktobra t. l. Od 63 udov je bilo 21 navzočih. Iz tajniškega poročila je povzeti, da je bilo delovanje zelo živahno in uspešno, da se je ustanovila kmetijska knjižnica, prodalo 20.000 kg umetnih gnojil in 400 sadnih dreves, pomagalo z različnim orodjem itd. Računski zaključek izkazuje 90.477 Din denarnega prometa. Pri nadomestnih volitvah je bil izvoljen Al. Kolenc načelnikom in Ivan Kopřiva tajnikom. Za delegata sta bila izvoljena Tomo Koprivc in Al. Ašič. Zborovanja sta se udeležila s svojimi poučnimi nagovori tudi družbeni tajnik Kafol in kmetijski referent Jereb. Pri slučajnostih se je sklenilo prirediti kmetijsko tombolo, strokovna predavanja in nabaviti nekaj novih kmetijskih strojev. — Istega dne se je vršila ves dan tudi razstava sadja, katere sta se udeležila s svojo strokovno oceno tajnik Kafol in kmetijski svetnik Trampuž.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Oblastna strokovna kmetijska šola v Št. Jurju ob juž. Žel je zaključila enoletni kmetijski tečaj 1927./28., ki se je začel dne 3. oktobra 1927., dne 7. septembra 1928. Sklepu tečaja, ki se je zaključil z malo domačo slavnostjo, je prisostvoval tudi predsednik oblastnega odbora in oblastne skupščine dr. Leskovar. — Od 50 prosilcev je bilo sprejetih v ta tečaj 33 gojencev, od teh 21 na prosta in 12 na plačujoča mesta. Absolviralo je pa tečaj 32 gojencev, ker je moral eden med letom zaradi bolezni izstopiti, in sicer 7 s prav dobrim, 20 z dobrim in 5 z zadostnim uspehom. — V tem letu je prešel zavod s 1. aprilom iz državne uprave v last in upravo oblastnega odbora mariborske oblasti. — Izredno lepo je bilo v tekočem letu zanimanje kmetovalcev in kmetske mladine za ogled zavoda, kajti zavod je posetilo tekom leta večje število kmetijsko-nadaljevalnih šol s člani kmetijskih podružnic, tako iz Zagorja s 75 udeleženci, iz Trbovelj, Laškega, Gorij pri Bledu, Sv. Jurja, Ježice, Brežic in Zg. Šiške, več gospodinjstev tečajev ter ljudskih in meščanskih šol, dalje kmetijski šoli iz Ilidže pri Sarajevu in Grma, več organiziranih zletov kmetijskih podružnic ter številni posamezniki. Skupno je posetilo zavod nad 700 kmetovalcev in kmetske mladine, ki so dobili povečini proti mali odškodnini tudi obed na zavodu. Želeti bi bilo, da bi zlasti kmetijske podružnice in sadijarska društva organizirala poučne zlete na zavod, kjer uprava in nastavniki v interesu stvari rade volje podajo vsa potrebna pojasnila in predavanja. — Poleti so napravili gojenci pod vodstvom uprave tudi daljši poučni zlet z izdatno podporo oblastnega odbora preko Hrvatske in Bosne do Dubrovnika ter nazaj preko Splita, Like in Dolenjske, da so si ogledali važnejše gospodarske naprave in posebnosti na tej poti v svrhu razširjenja duševnega obzorja in kot nagrado za pridnost tega letnika pri praktičnih delih. Zavod se je udeležil tudi Jubilejne kmetijske razstave z učnimi predmeti, svojimi pridelki, perutnino in govejo živino, za kar je prejel od ocenjevalnih komisij Kmetijske družbe tudi zelo lepa priznanja. — Od 17. septembra dalje se vrši na zavodu 8 tedenski gospodinjstvi tečaj za okoliška kmetska dekleta. — Novo šolsko leto 1928./29. se je začelo 8. oktobra. Priglasilo se je 55 prosilcev, od katerih se je sprejelo z odobritvijo oblastnega odbora 18 prosilcev na prosta mesta in 17 na plačujoča.

GOSPODARSKE STVARI.

Dobava cementa za gnojnične jame. Tekom leta 1929. bo oblastni odbor mariborske oblasti naročil okrog 60 vagonov portland cementa za napravo gnojšč in gnojničnih jam. Cement se bo potreboval v vagonskih pošiljkah na različnih postajah mariborske oblasti. Plačilni pogoji: polovica cene in polovica tovarnine se plača takoj po železniškem povzetju; druga polovica cene in tovarnine se nakaže tekem enega meseca. Tvornice, zadrage in trgovci se vabijo, da stavijo oblastnemu odboru svoje skrajne ponudbe **franko vagon nakladalne postaje.**

Vinski sejm v Ivanjovcih. Tukajšnja vinarska zadruga Jeruzalemčan priredi svoj običajni vinski sejm z razstavo dne 18. decembra t. l. v tukajšnji dvorani tik kolodvora.

Izvoz sadja iz mariborske oblasti. Letošnja sadna letina v mariborski oblasti je bila po vesteh iz Maribora zelo povoljna. Računa se, da se je letos izvozilo iz mariborske oblasti nad 500 vagonov sadja, posebno jabolk. Jabolka so se prodajala po 1.50 do 3.50 Din kilogram. Največ jabolk je šlo v Nemčijo, Češkoslovaško, Avstrijo, Holandsko, nekoliko pa tudi v Beograd in Novi Sad.

KMETIJSKE NOVICE.

Kletarski tečaji. V zmislu zakona o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva priredi oblastni odbor mariborske oblasti kletarske tečaje za vinogradnike, viničarje in gostilničarje. Kletarski tečaji se bodo vršili v času od 18. do všteti 21. decembra 1928. na oblastnih viničarskih šolah v **Pekrah**, pošta Limbuš pri Mariboru in v **Kapeli**, pošta Slatina Radenci. — Delovni program za tečaje je ta-le: čiščenje vinskih posod in kleti; dolivanje sodov; pretakanje vina; o raznih načinih, po katerih se vino umetno čisti; o filtrih in filtriranju vina; o boleznih vina in o načinih, po katerih se bolezni odvrta in zdravijo; natančanje vina v steklenice; kuhanje in prekuhanje žganja in konjaka; poskušanje raznih vrst in tipov zdravih in bolnih vin; merjenje alkohola v vinu z ebullioskopom, kakor tudi kisline s kislinomerom in drugimi pripravami. — Vsak udeleženec tečaja dobi prosto prenočišče in dnevno 10 Din kot prispevek za prehrano. Razentega dobe ob koncu tečaja odlični tečajniki nagrade, obstoječe v orodju. — Kdor se želi katerega navedenih tečajev udeležiti, se mora čimprej, najpozneje pa do 10. decembra 1928., ustno ali pismeno prijaviti pri upravniku viničarske šole, kjer želi tečaj obiskovati.

Elektromotor v kmetijstvu. Franc Pintar iz Poljanske doline piše: „Kupil sem **Conzov elektromotor** za 5½ konjskih sil, s katerim sem omlatil ves letošnji pridelek, napravil rezanco in žagal drva za svojo kmetijo vse poletje. Za tok sem plačal 108 Din, to je manj, kakor bi bil plačal delavcu pri gepelju, kaj šele stroški za oves konjem in za konje same. Pri vsem tem je šlo delo hitro od rok. Z motorjem sem vsestransko zadovoljen.“

DOPISI.

Globoko. V nedeljo, 4. novembra 1928. ob drugi uri popoldan se je vršil tukaj občni zbor kmetijske podružnice, katerega se je udeležilo nad 120 mož, članov in nečlanov. Po izčrpnem dnevnem redu občnega zbora in volitvi odbora ter delegatov, se je vršilo poučno predavanje, na katerem je v 1½ urnem poljubnem razlaganju gospod dr. Dernovšek, odvetnik v Brežicah, tolmačil glavne, vsakodnevne, za kmetovalca potrebne in važne določbe zakona. Vsi navzoči so s posebno pazljivostjo sledili izvajanjem predavatelja, za kar so mu ob koncu izrazili toplo zahvalo in ga naprosili, da se še potrudi med nje. Za navadno, raztreseno podeželsko vas, dokazuje

število udeležbe, kako priljubljene so take prireditve in tudi vrlo koristne za zimske nedeljske popoldneve. —e—

Podružnica Preska pri Medvodah. Predavanje. V nedeljo, 28. oktobra t. l. po jutranji maši je v „Društvenem domu“ v Preski zborovala tamošnja kmetijska podružnica, ki je na to zborovanje povabila dva predavatelja. G. sreski glavar je številnim poslušalcem obravnaval pravne posledice oporoke in kako se ta sestavi. Kmetijska družba pa je poslala svojega ravnatelja inž. R. Laha, da je prisotnim kmetovalcem razložil pomen gnojenja, ravnanje z domačim gnojem ter učinek in uporabo umetnih gnojil. Ob koncu je pojasnil tudi odbiro semena za setev in razkuževanje žita proti snetjavosti z modro galico, uspulom ali porzolom. Prisotni so se zelo zapimali za podane jim nauke ter so po predavanju stavili marsikatero vprašanje glede načina gnojenja in podrobnosti o umetnih gnojilih. Zborovanja se je udeležilo nad 70 ukaželnih kmetovalcev in kmečkih fantov, ki so do zadnjega vztrajali pri predavanju. Ob koncu se je izrazila želja, naj bi se spomladi priredilo tudi predavanje o sadjarstvu, ker namerava podružnica zgraditi si lastno sušilnico. — Ta zgled delovne podružnice v Preski, ki jo vodi tamošnji učitelj g. Kržišnik, naj vzpodbudi tudi druge podružnice, da prirede v zimskem času zborovanja in zaprosijo za predavatelje. Kmetijska družba gre vsaki podružnici na roko ter ji brezplačno pošlje strokovnjaka, ki predava o predmetih po želji podružnice. L.

KNJIŽEVNOST.

Naša prasičja reja. Kmetijska Matica je izdala za l. 1928. med drugim tudi knjigo „Naša prasičja reja“, ki jo je spisal župnik Anton Oblak. Knjiga obsega 78 strani in je pojasnjena z raznimi slikami. Obdeluje pa sledečo vsebino: Gospodarske razmere. Pitališče v Št. Lovrencu. Svinjak. Pasma. Krma. Paša. Krmljenje. Dobava krmil. Pogled v prihodnost. Sklep. Zidanje svinjakov. Načrti (priloge). Pisatelj nam v lepi besedi opisuje predvsem razmere pitališča v Št. Lovrencu in prehaja potem sploh na našo prasičerejo in obdeluje najvažnejša njena poglavja. Z vneto besedo priporoča kot spas malega posestnika rejo prasičev po modernih načelih. Naj se naš kmetovalec ne omejuje pri prasičereji zgolj na domača krmila, ampak naj se postavi na stališče rentabilnosti in naj po zgledu naprednih dežel kupuje tudi potrebna močna krmila in naj išče tudi v zadružništvu več uspeha. Zamisel je dobra in je želeli, da prodre tudi pri nas. Naj bi ta spis ne ostal glas vpijočega v puščavi. Dasi se v strokovnem oziru ne moremo strinjati z vsemi posameznimi izvajanjmi te brošure, moramo njeno težnjo vendarle odobravati in pozdravljati. Naj bi njeno dobro zrno izkalilo in prineslo mnogo sadu našemu kmetu!

Gospodarski kalendar 1929. Hrvatskega gospodarskega društva v Zagrebu je izšel. Uredil ga je dr. Albert Ogrizek, vseučilišni profesor v Zagrebu in urednik „Gospodarskega lista“. Vsebinska je zelo mnogovrstna in poučna, ker se je uredniku posrečilo dobiti več sodelavcev iz vseh strok kmetijstva. Kmetijske članke pojasnjuje 76 slik. Za člane Gosp. društva in naročnike Gospodarskega lista stane kalendar 7.50 Din, za nečlane pa 10.50 Din. Kalendar je naročevati pri „Upravi Gospodarskega lista“ v Zagrebu, Gunduličeva ul. št. 18. Dobi se tudi po drugih knjigarnah.

DRUŽBENE VESTI.

Podružnični občni zbori!

Podružnice, ki še niso objavile svojih občnih zborov v „Kmetovalcu“, naj jih razpišejo

za nedeljo, 16. decembra

ter naj **takoj** družbi javijo kraj in čas, da se objavijo v „Kmetovalcu“ dne 30. novembra t. l.

Po izvršenem občnem zboru morajo družbi takoj poslati prepis zapisnika, da se pravilno izvoljenim delegatom še pravočasno dopošljejo poverilnice.

URADNE VESTI

VABILO

k

občnemu zboru Kmetijske družbe za Slovenijo,

ki bo v petek, 28. decembra 1928 ob enajstih dopoldne v „Mestnem domu“ v Ljubljani.

Spored:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1927.
3. Predložitev družbenih računov za l. 1927.
4. Volitev novih članov odbora v zmislu § 18. družbenih pravil, ki jim je potekla triletna volilna doba, in sicer:
 - a) enega izmed predsedstva: podpredsednik Ivan Pipan;
 - b) 3 članov za bivšo Kranjsko: Martin Bajuk, Ivan Remškar, Ivan Urek;
 - c) 3 članov za bivšo Štajersko: Robert Košar, Martin Steblovnik, Ivan Vrhnjak.
5. Obravnava o predlogih glavnega odbora.
6. Obravnava o predlogih podružnic.

Predsedništvo Kmetijske družbe za Slovenijo

V Ljubljani, 14. novembra 1928.

Ivo Sancin, l. r., predsednik.

Polovična vožnja po železnici zaprošena.

Navodilo delegatom.

Občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo se bo vršil v petek, 28. decembra 1928. ob enajstih dopoldne v „Mestnem domu“ v Ljubljani.

Na ta občni zbor imajo pristop edinole zastopniki podružnic, izvoljeni v zmislu § 31. družbenih pravil in člani glavnega odbora.

Glasom odloka prometnega ministra imajo polovično vožnjo po železnici v potniških vlakih vsi zastopniki in člani glavnega odbora, ki se udeležijo tega občnega zbora, če se pri potniški blagajni in v vlaku izkažejo z doposlano jim poverilnico. Odprava se vrši na ta način, da kupi vsak delegat na vstopni postaji **celo vozno karto do Ljubljane ter tam zahteva, da se mu vozna karta in poverilnica žigosata z mokrim postajnim žigom.** Tako žigosana vozovnica v zvezi s poverilnico velja tudi za povratno vožnjo. Ta ugodnost velja od 26. do 30. decembra t. l. Kdor izgubi vozni listek, ga odda v Ljubljani pri izhodu ali ga ne pusti žigosati pri vstopni postaji, mora za povratek kupiti zopet celo karto. Prekinjenje vožnje ni dopustno.

Poverilnice za brezplačno povratno vožnjo veljajo le tedaj, če so na občnem zboru Kmetijske družbe v Ljubljani žigosane z družbenim žigom.

Za potne stroške morajo delegati sami skrbeti, oziroma njih podružnice.

Poverilnice se izvoljenim delegatom pravočasno dopošljejo.

Kmetijska družba za Slovenijo.

VABILO

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.
SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.

2. Slučajnosti.

Opomba. Opozarja se načelnštva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora), pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijske družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Begunje pri Lescah, v nedeljo, 2. decembra 1928. po prvi sv. maši v soli; **Benica,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob devetih dopoldne v soli; **Bohinjska Bela,** v nedeljo, 9. decembra 1928. ob polu treh popoldne v župnišču; **Bohinjska Bistrica,** v nedeljo, 9. decembra 1928. ob treh popoldne v „Občinskem domu“; **Cerklje,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob treh popoldne v „Društveni dvorani“; **Cesnja,** v nedeljo, 16. decembra 1928. ob štirih popoldne pri načelniku Josipu Mlakarju; **Dobova,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob osmih zjutraj pri g. Mihaelu Kovaciu; **Dobrava pri Kropi,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob treh popoldne v soli; **Dobrepolje,** na praznik, 8. decembra 1928. ob osmih zjutraj v posojilnici; **Dobrova,** v nedeljo, 2. decembra 1928. po prvi sv. maši v „Domu“; **Dolenja vas pri Ribnici,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob osmih zjutraj v soli; **Gradac,** v nedeljo, 2. decembra 1928. po prvi sv. maši pri načelniku; **Horjul,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob treh popoldne v mežnariji; **Ivanjkovci,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob devetih dopoldne v kolodvorski restavraciji; **Jurklošter,** na praznik, 8. decembra 1928. ob enajstih dopoldne v občinski hiši; **Kapele,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob devetih dopoldne v občinski hiši; **Kostanjevica,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob petih zvečer v gostilni Ivana Kuntarica (predava g. ravnatelj Lah); **Kovor pri Trzinu,** v nedeljo, 9. decembra 1928. ob treh popoldne pri g. Ivanu Valjavcu, Zvirče, 5; **Križevci,** v nedeljo, 16. decembra 1928. ob enajstih dopoldne v soli; **Letuš,** na praznik, 8. decembra 1928. ob dveh popoldne v soli; **Maribor,** v nedeljo, 9. decembra 1928. v dvorani vinarke in sadjarske šole; **Nova cerkev,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob polu devetih dopoldne v občinski pisarni; **Polenšak,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob enajstih dopoldne v osnovni šoli; **Polhov gradec,** na praznik, 8. decembra 1928. po šesti sv. maši v občinski hiši; **Ptuj,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob devetih dopoldne v gostilni g. Brencica; **Radomlje,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob treh popoldne pri županu; **Ribče-Hotič,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob dveh popoldne pri Antonu Cerarju, vernek, 13; **Ribnica,** v nedeljo, 9. decembra 1928. ob osmih zjutraj v Hranilnici in posojilnici; **Ribnica na Pohorju,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob devetih dopoldne v gostilni Petrine v Ribnici; **Selce,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob sedmih zjutraj v „Društveni dvorani“; **Sevnica,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob devetih dopoldne pri načelniku Fr. Valantu; **Sodražica,** v nedeljo, 25. novembra ob treh popoldne pri g. Fajdigi (objavljeno že v 10. številu; predava g. tajnik Kafol); **Sora,** v nedeljo, 2. decembra 1928. po prvi sv. maši v osnovni šoli; **Sromlje,** v nedeljo, 2. decembra 1928. po prvi sv. maši v soli; **Stara Loka,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob treh popoldne pri Antonu Porenti, Benkelj, 18; **Stari trg pri Rakeku,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob osmih zjutraj v Hranilnici in posojilnici v Starem trgu; **Sv. Benedikt v Slov. goricah,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob polu osmih zjutraj v soli; **Sv. Lenart pri Vel. Nedelji,** v nedeljo, 2. decembra 1928. po rani službi božji v soli; **Sv. Miklavž pri Ormožu,** v nedeljo, 2. decembra 1928. po rani sv. maši v „Društvenem domu“; **Sv. Peter na Medvedjem Selu,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob dveh popoldne pri Florijanu Verku v Grličah; **Škocjan pri Mokronogu,** na praznik, 8. decembra 1928. ob osmih zjutraj v občinski pisarni; **Šmartno ob Savi,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob treh popoldne pri Ignaciju Dolničarju, Šmartno, 6; **Šmartno v Tuhinju,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob treh popoldne pri načelniku Engelmanu; **Št. Vid pri Stični,** v nedeljo, 16. decembra 1928. ob polu osmih zjutraj v dvorani „Katol. prosvetnega društva“ v Št. Vidu; **Trzin,** na praznik, 8. decembra 1928. ob osmih zjutraj v ljudski šoli; **Videm ob Savi,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob osmih zjutraj v soli; **Vodice,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob devetih dopoldne pri načelniku; **Koprivna,** v nedeljo, 16. decembra 1928. po sv. maši pri mežnariji; **Prevalje,** v nedeljo, 9. decembra 1928. ob devetih dopoldne v „Društveni dvorani“; **Brežice,** v nedeljo, 2. decembra 1928. ob šestih zvečer v Posojilnici; **Sv. Lovrenc na Dravskem polju,** v nedeljo, 2. decembra 1928. po rani sv. maši v Čitalnici.

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohman. — Tisk J. Blasnik na sl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

Prepojenje krav.

Bissulin ni dražljiv, izvrženja pri zdravljenju brejih živali nisem opazil. Sadtlerz W. H. Praeger Arch. f. Tierm. 1926 H.B.
 „Bissulin“ se izdaja le na žizinozdravniško odredbo.
 Brošure o bolezni razpošilja brezplačno: Zastopnik:
 „Lykos“ Mr. K. Vouk, Zagreb Jurjevska ulica 8.
 H Trommsdorff Chem. Fabrik Aachen.

Slamoreznice z ustjem 8 col, s sklopko, znamka V8 po Din 1970.—
 Slamoreznice z ustjem 10 col, brez sklopke, znamka VS10 po Din 2090.—
 Slamorznice z ustjem 10 col s sklopko, znamka VS10 po Din 2130.—
 Slamoreznice z ustjem 12 col, brez sklopke, znamka VFS12 po Din 2350.—
 Slamoreznice z ustjem 12 col, s sklopko, znamka VFS12 po Din 2450.—
 Slamoreznice z ustjem 12 col, s sklopko in verigo znamka VFS 12 po Din 2900.—
 Izmenjalni cilindri za ječmen in oves (za Heidov trijer št. II/1a) po Din 1700; za III po Din 1950.
 Žitočistilniki z 8 siti, češki proizvod št. 4b po Din 2050.— za komad.
 Žitočistilniki z 8 siti po Din 1350.—
 Stroj za suho kvašenje žita Ideal po Din 950 komad
 Bencin - motor Lorenz 3 HP po Din 11.500.—, 4 HP po Din 15.500.—.

Čilski soliter

Najboljše dušičnato gnojilo,

ki se vsak čas lahko trosi, hitro in gotovo učinkuje in je prikladno za vse vrste zemlje in vse rastline, je

Dušičnata hrana je v njem v obliki soliterne kisline, ki jo rastline takoj uživajo. Vsa pojasnila in knjižice o uporabi tega in drugih umetnih gnojil, o pravilnem obdelovanju zemlje in o oskrbovanju rastlin podaja brezplačno

Poddelegacija proizvajalcev Čilskega solitera Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 1./II.

Prava pot

za zopetno pridobitev zdravih živcev!

Bolni, onemogli živi zagrene življenje, povzročajo mnogo trpljenja kot bodeče in trgajoče bolečine, omotico, bojazen, šumeče v ušesih, motenje prebave, nespanje, nedelavnost in druge neprijetne pojave.

Od vsega tega trpljenja

Vas reši edino le pristni Kola Lecithin, hranivo, ki vsebuje največ vitaminov za vse človeštvo, vir dobrote, ki na čudovit način pospešuje telesne funkcije, okrepi hrbtni mozeg in možgane, ojači mišice in ude, daje moč in nov pogum do življenja. Pristni Kola Lecithin dela čisto čudeže, privede prave rešilne snovi do skrajnih kotičkov, kjer se dela kri, poživila, dram in ohranjuje mlado in svežo.

Prepričajte se sami,

da Vam ne obljubim nič nestranskega, kajti v prihodih sedmih tednih pošljem vsakomur ki mi piše

popolnoma zastoj in franko malo škatlico Kola Lecithin in knjigo zdravnika, ki ima dolgoletne skusnje, ki je sam trpel na slabem živčevju. Pišite mi takoj, da Vam brezplačno pošljem obljubljeno.

**Ernst Pasternack, Berlin, S.O.
 Michaelkirchplatz 13, Abt. 356.**

Telefon šte. 6.

Poš. ni ček 20.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(Gрадска шедлонца)

**LJUBLJANA
 PREŠERNOVA ULICA**

Stanje vloženega denarja nad 800 milijonov dinarjev.

Stanje vloženega denarja nad 120 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in brezi tudi tekočega računa je, da je kot kjerkoli drugod, ker jamči zanj poleg lastnega hranilni naga premoženja še mesto Ljubljana z vsemi premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo sodišča denar neoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski da st. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hrani nič, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

Kmetovalci, gnojite Vaša polja s

40% kalijevo soljo.

Potrebno je letno na oral:

Za žita	60—120 kg
deteljo, travnike in pašnike	100—150 kg
okopavine, koruzo in trto	120—200 kg
hmelj	180—200 kg

Samo s pomočjo 40% kalijeve soli dosežete največje pridelke. Agrikulturno kemični urad nemškega Kali syndikat-a v Zagrebu Račkoga ulica br. 2/III Vam da vedno brezplačno vsa potrebna pojasnila in brošure vseh vrst umetnih gnojil. — Nabavi naj se 40% Kalijeve sol pri KMETIJSKI DRUŽBI V LJUBLJANI, ali pri njenih podružnicah.

Mala naznanila.

V. proti predplačilu, do 20 besed stane, Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.
Vsaška 10. in 25. v mesecu se zaključijo spre-
lemani oglasi za prihodnjo številko.
Upravištvu se prevzame posredovanja.

Conz-ov Elektromotor

Je edini konkurenčni motor, ki vsestransko ustreza
v industriji, gospodarstvu, obrti itd. — Zahtevajte
ponudbo! — Glavno zastopstvo: Ing. Guzelj, Ljub-
ljana VII., Jernejeva cesta št. 5. Telefon 3252.

258

Sode

Vseh velikosti ima vedno na zalogi Fran Replj, so-
darsko podjetje, Ljubljana-Trnovo. Popravila se
izvršujejo točno! Cene konkurenčno nizke! 198

Drevesnica Herberstein v Velenju

nudi za jesensko in spomladno sajenje, prvovr-
stno sadno drevje v vseh priporočljivih sortah,
po dnevni ceni. Sadlarske in kmetijske podruž-
nice znaten popust. 231

Cepljene trte

prve vrste različnih vrst na podlagah Rip. & Port.,
Rupestris št. 9 (Göthe), Sol. Rip. 1616 in Ber. &
Rip. Teleki 8 B. nudi: L. Trsnčarska zadruga v
Sloveniji, Sv. Lovrenč v Slov. gor., p. Juršinci pri
Ptaju. Zahtevajte cenik! 243

„Kmetijski koledar“

Je za naše kmetovalce najboljši koledar, ki ga je
izdala v žepni obliki: Kmetijska tiskovna zadruga
v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7. Koledar z bo-
gato in pestro kmetijsko gospodarsko vsebino je
trdo v platno vezan in bo vsakemu kmečkemu
gospodaru vedno in v vsaki priliki dobrodošel.
Cena samo Din 10, po pošti Din 11. 249

Bika, montafonske pasme

kupi občina Polica od 12 do 18 mesecev starega,
ki mora biti dobrega plemena. Ponudbe naj se
pošljejo na županstvo Polica, p. Višnja gora. 248

Gozdnega in lovskega čuvaja

iščem za takoj! Prednost imajo tisti, kateri so
tudi zmožni kmetijskega in poljskega dela. Biti
mora brez kazni. Plača po dogovoru. Stanovanje
in hrana v hiši. Gašper Smid, veleposestnik, Ko-
menda pri Kamniku. 247

Sadne divjake

8 do 9000 jabolčnih in hruškovih, ima na prodaj:
Okrajni sadlarski odbor v Radovljici. 250

Zoper jalovost krav in telic

ter pri sramničnem vnetju
učinkujejo zanesljivo povsod
priznane BOSULIN SVEČICE.
Ne prodajajte v zbugo krav,
ki se ne oteletilo! Škatlja z
12 svečicami in natančnim
živinozdravniškim navodilom
30 Din. Če se pošlje denar v
pisma naprej, poštnine pristo, sicer povzete! Iz-
delaje in razpošilja edino: Lekarna pri Angelju
Varhu na Vrhniki. 251

Krava in prasiči!

Kravo simodolko, ki bo imela šestega toleta, in
dva mrjaščka, stara po 7 mesecev, gorenske črno-
lisaste pasme, in brejo svinjico, eno leto staro, ima
na prodaj: Valentin Rahne, Zalog 7, p. Dev. Mar.
v Polju. 246

Gabrove sadike

za živo mejo, več tisoč komadov. (Cena po do-
govoru) ima na prodaj Ivan Golc, Zasip št. 44,
pošta Bled. 257

Bika, simodolske pasme

23 mesecev starega, licencovanega, ima na prodaj
Jernej Sterle, Crnavas 15, p. Ljubljana. 256

Plemenskega žrebca

3 leta starega, težke pasme, že štirikrat premo-
van (za plem in za vožnjo), eno leto staro, ima na prodaj:
Jernej Sterle, Crnavas 15, p. Ljubljana. 255

Štirikolesni voziček

nov, močan, za 300 kg teže, z lestvami je na pro-
daj v Ljubljani, Turjaški trg 3 (hišnik). 253

Fige, češplje in brinje

za žganjekuho ima v zalogi: Ivan Jelačin, Ljub-
ljana, Emonska cesta 2. Zahtevajte ponudbo! 252

I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gospodarska c. 2
priporoča bogato za-
logo. Pisalni str.
Adler in šivalni
za rodbino in
obrt.

Vozna koleša Styria
Dürkoop, Orožno ko-
lo (Waffenrad). Ceni-
ki zastonj in franko.

Kupujte brusne
kamne

„Diamond“

Dobijo se v vseh večjih trgovinah z železnino.

Gospodarji! Gnojite z APNENIM DUŠIKOM

najfinejšim, najuspešnejšim in učinkovitim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji
z apnenim dušikom, gnoji istočasno z dušikom in apnom. — Informacije
o uporabi in množini, rentabilnosti kakor tudi o nabavnih pogojih, ceni,
skladiščih in uspehih apnenega dušika daje

TVORNICA ZA DUSIK d.d. RUSE v Rušah pri Mariboru.

Ta tvornica proizvaja iztotočno mešano umetno gnojilo **„NITRO-
FOSKAL-RUSE“** katero sestoji iz apnenega dušika superfosfata in
kalijeve soli. Kdor z Nitrofoskalom gnoji, gnoji istočasno z dušikom fos-
forom, kalijem in apnom, ter si prihrani večkratno tr. šenje umetnih gnojil

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače ži-
vine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast odebilitet in omastitev
domače, posebno klavne živine.
Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MA-
STINA“ so brezštevilna zahvalna pisma.
Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din.

Lekarna TRNKOCZY
Ljubljana, Mestni trg 4
(Zraven Rotovža.)

ŽIVINOREJCI!

Uporabljajte za razkuževanje
hlevov, orodja in živine

SANEOLIN

za desinfekcijo rok pa

SANITOL.

Sredstva dobite v vsaki lekarni in
drogeriji odnosno pri proizvajalcu:

CHEMOTECNA

družba z o. z.

LJUBLJANA, MESTNI TRG 10

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1929,

ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je
najstarejši slovenski kme-
tijski koledar, koji je bil
že od naših pradedov naj-
bolj vpoštevan in je še
danes najbolj obražtan.

Letošnja obširna izdaja se olli-
kuje po bogati vsebini in slikah.

„VELIKA PRATIKA“ je najboljši
in najcenejši družinski koledar.

Dobi se v vseh trgovinah
po Sloveniji in stane 5 D.
Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj
se naroči po dopisnici pri:

J. Blasnika naslednikih
tiskarna in litografski zavod
LJUBLJANA, BREŠ STEV. 12

KMETOVALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Inserti se računajo po naslednjih cenah:

stran	Din 2400.—	1/4 strani	Din 400.—
strani	Din 1200.—	1/8 strani	Din 300.—
strani	Din 800.—	1/16 strani	Din 200.—
strani	Din 600.—	1/32 strani	Din 100.—

loga listu stane Din 1500.—. — Ma's naznanila do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim »cenejšim« ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Cene neobvezne. — Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjkevcih pri g. Lovro Petovarju; v Murski Soboti pri tvrdki Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matvezu Stržaj; v Ptuj pri Kmet. društvu.

Večje zaloge apnovega dušika so:

pri kmetijskih podružnicah v Novem mestu, Rovtuh, Gor. Logatcu, Kostivnici, Št. Jerneju, Zeleznikih, Frankolovem, Škofji vasi, Vojniku, Brežicah, Št. Ilju pri Velenju, v Velenju, Smartnem ob Paki ter pri hmeljarni v Žalcu.

Semena.

Grahora po Din 5.— za kg.

Ozimna pšenica, semenska po Din 4.25 za kg.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonških naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500.— za 100 kg.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 285 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trboveljski ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg, samo vagonške pošiljke.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12—15% po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonškem odjemu cena po dogovoru.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 44 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano gnojilo. Nitrofoskal - Ruše, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka. 30% fosforove kisline, 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonškem odjemu cena po dogovoru.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 215.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žlindra. V Ljubljani in Mariboru stane vreča 18 1/4—19% 120 Din, vsak odstotek višje vsebine 6 Din več. Pri 15 tonskem vagonškem odjemu 114 Din franko vsaka postaja — pri pol ali desetonskem vagonškem odjemu 117 Din franko vsaka postaja.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— za kg, na drobno Din 4.50 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in tolišče po Din 3.70 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.50 za kg, na drobno Din 8.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtne potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 1/2 kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kilogram na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din in v steklenicah po dva kg po 15 Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Cepilna smola v škatljicah po 1/2 kg po Din 8.—; v škatljicah po 1/4 kg po Din 15.—.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Gumijeve cevi za škropljenje po Din 15.— za meter.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče 1/4 kg Din 30, 1/2 kg Din 50, 1 kg Din 90.—.

Mast zoper zajce po Din 12.— za kg.
Merilo za sode, novost patent Matievič, vštveš tabelo po 130.— Din za 2 m zložljiv aparat.
Natrij bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.
Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš, po Din 12.50 za kg.
„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.—.
Srgo patroni po Din 7 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—.

Škropilnice franc. znamke „Automatique“, nahrbtnne Din 680.—.

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-prevozne z dvema cevmi po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevmi po 75 cm, 2 bambusovimi cevmi po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—.

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160.

Škropilnice Flora, dvoliterske, za vrtna nasade, po Din 370.—.

Škropilnice ročne, Ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, **ponikljane** po 1 lit. Din 220, po 2 lit. 225 za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, original. **Vermorel** po Din 520, sistem **Vermorel** po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, prava francoska **Superieur** po Din 500, za komad.

Škropilnice, Flickove nahrbtnne po sistemu Jessernigg po Din 640.— komad, s pumpo na poteg po Din 640.— za komad.

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, **razpršilnik Duet** po Din 130, **navadni razpršilnik** po Din 18, **Flickov razpršilnik za trte** po Din 60 za komad, **za drevje in hmelj** po Din 110 za komad.

Saksonia aparati za konzerviranje sadja po Din 200.— komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke **Theo Seitz** po Din 120.—.

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—.

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.60 za 1 kg, z 3% galice po Din 4.90 za 1 kg.

Žveplovni trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalniki ročni po Din 65.— komad.

Nova zbirka vrtnarskega in sadjarskega orodja tvrdke S. Kunde in sin.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34.— do Din 150.—.

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 60 do Din 82.—.

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trt od Din 40.— do Din 190.—.

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosencnih gnezd Din 20.—, 127.—, 190.—, **peresa k škarjam** po Din 1.—.

Škarje za striženje mej od Din 50.— do Din 120.—.

Navadne drevesne žage Din 40.—, 45.—, 50.—.

Drevesne ščetilnice (krtače), za čiščenje debel in vej na starem drevju od Din 18.— do Din 20.—.

Mali sejalni strojčki za vrtove po Din 120.—.

Dvovrstni ročni okopalniki (kompleten z vsemi deli) po Din 690.—.

Kosilni stroj za vrtno rušo po Din 735.—.

Vrtne grebljice (krempljači) po Din 15.—.

Lopate za štihanje nasajene po Din 64.—.

Rebljalne mreže iz pocinkane in bakrene žice za rebljanje grozdja, pocinkane po Din 420.—, bakrene po Din 520.—.

Živinoreja in mlekarstvo.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpiralci „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—.

Posnemalniki: Domo H za 30 lit. po Din 875, **AX** za 40 lit. po Din 1000, **M** za 70 lit. po Din 1055 komad.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1050, **E2** za 100 lit po Din 1250, **F** za 140 lit. po Din 1700, **A** za 200 lit. po Din 2500.

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 700.—. **M. O.** za 60 lit. Din 1350.— za 100 lit. K1. po 1850.— Din, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija) v škatljicah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25, 100 g po Din 45.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 880, 360 cm po Din 895, 390 cm po Din 910, 420 cm po Din 930, 290/420 cm po Din 1080.

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—.

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.

Brzoparilniki Alfa s pocinjenim kotlom 80 litrov Din 1625, 100 litrov Din 1725, 120 litrov Din 1850, 160 litrov Din 2260.

Živinozdravniški predmeti (češki izdelek): **trokarji za teleta** po Din 70, **trokarji** za goved okrogli po Din 45, okrogli z 2 nožnicama po Din 55, okrogli, kakor prejšnji a večji po Din 65, kombinovani za govedo in ovce po Din 70, za goved, ploščnati po Din 70, za goved, ploščnati, z 2 nožnicama po Din 50; **požiralnikove cevi** za teleta in ovce po Din 70 in 160, za goved po Din 130, 150 in 320; **kateter** (za puščanje skalnice) za samice po Din 50, za samce po Din 85; **emaskulator** po Din 250; **gumijev precep** (obroč) po Din 8, **obroči za bike** po Din 20; **klešče za vdevanje teh obročev** po Din 170; **toplomer za merjenje vročine** po Din 25; **zračni filter** po Din 110; **gum. balon** k temu po Din 35; **zaustavljač** (proti vžajanju sramnice) po Din 40, **irigatorji** kompletni (a 3 litr.) po Din 65; **klešče za tetoviranje** za tromestna števila, z 2 garniturama števil 1—10 po Din 500.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje, železne z 10 zobmi po Din 10.—.

Grablje, železne z 12 zobmi po Din 12.—.

Grablje, železne z 14 zobmi po Din 14.—.

Grablje, železne z 16 zobmi po Din 16.—.

Grablje na valj s zobatimi ploščami po Din 115.—, s 5 zobatimi ploščami po Din 150.—, s 7 zobatimi ploščami po Din 170.—, z 10 zobatimi ploščami po Din 190.— komad.

Lopate za štihanje po Din 20.—.

Lopate za nakladanje po Din 24.—.

Vile, železne s 3 roglji po Din 13.—.

Vile, železne s 4 roglji po Din 14.—.

Vile s 3 roglji, garantirano po Din 23 za komad.

Vile s 4 roglji, garantirane po Din 25 za komad.

Kultivatorji (ročni) 25 Din komad.

Mortol aparat za uničevanje mrčesa (gl. spis v Kmetovalcu števil 15), po Din 80.— za garnituro.

Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—, **klešče za pasti** Din 5.—.

Francoški ključji (francozi) **Rapid**, mali po Din 35.—, **srednji** po Din 62.—, **veliki** po Din 100.— za komad.

Poljedelski stroji:

Univerzalni plugi in plužni deli:

Sackov plug R16 po Din 1900.—.

Sackov plug R14MN po Din 1600.—.

Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—.

Sackovi plužni lemeži 6R24 po Din 48.—.

Sackov obračalni plug (glava) **HAW7** po Din 520.—.

Sackov podzemni plug (glava) **XII** po Din 400.—; **glava XV** z noži po Din 400.—.

Sackov okopalnik (glava) **H4** po Din 315.—.

Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.

Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—.

Brane.

Sackova 3 delna njivska brana po Din 1600.—.

Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vrstami po Din 1150.—.

Travniški skarifikator na visokih kolesih **Darius 14** (s 14 premakljivimi travni noži) po Din 2100 za komad.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, kompleten po Din 1280 za komad.

Travniške brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.—, 4 po Din 1050.—.

Trijerji (originalni Heidovi) **razr. II/2** po Din 3200.—, **II/1a** po Din 2300.— komad.

Trijer „Feniks“ po Din 3500.— komad.